

Székely Udvarhely

Telefon 15. szám

A székelység érdekeit védő politikai ujság.

Telefon 15. szám

Előfizetési ára: egész évre 50 Lei, félévre 25 Lei, negyed-
évre 12 Lei 50 bani. Egyes szám 1 Lei.

Hirdetések díjszabás szerint. — Nyílt-lér soronkint 3 Lei.

ALAPITOTTA
BETEGH PÁLSzerkesztőség és kiadóhivatal: Odorheiu (Székelyudvar-
hely) Bulevardul Regele Ferdinand (Mossulh-utca) 31 sz.

Megjelen minden vasárnap.

Az alapigazság.

Stanley híres Afrika utazó valamelyik könyvében nagyon tanulságos esetet ír le:

Két néger törzs valami csekélység miatt összeveszett. A törzsnek tagjai már-már kibékülni akartak, amikor a törzsfőnökök észrevették a dolgot és ellentállásra buzdították őket. Izgatásuknak eredménye az lett, hogy háborúra került a dolog. Néhány napon keresztül folyt a készülődés, gyújtó beszédek hangzottak el és a törzsnek legkisebb tagja is át volt hatva azon tudattól, hogy ezt a „szégyent” csak vér moshatja le...

Teljesen felkészülve, a két törzs főnökeik vezetése alatt egymásnak akart rontani, ha őket el nem választotta volna a nagy Nilus folyó. A két parton megálltak; egymásra adáz haraggal, vadgyűlölettel eltelve. Végre adott jelre a két törzs a folyóba vetette magát, miután hiányos öltözköket is levetették magukról. A folyóban összekeveredtek és hamarosan nem ismerték fel, hogy ki a barát és ki az ellenség, mert mindannyian feketék voltak. Hasztalan orditozott a két törzsfőnök a partokon, az egyszerű néger koponyákban is megvillant az eszme, hogy ők teljesen egyformák s nincs miért gyűlöljék és egymás életére törjenek. Teljesen kibékülve hagyták el a folyót.

Ezt a megdönthetetlen igazságot, amely minden békés fejlődésnek és nyugodt boldogulásnak alapja, már régen leszögezte a kereszténység nagy alapítója, ilyen formán: »Ti mindannyian testvérek vagytok « Régen megírta a népek nagy apostola a Galátabelieknek: »Nincs zsidó, sem görög; nincs szolga, sem szabad; nincs férfi, sem nő; mert ti mindnyájan egyek vagytok.«

S mégis a keresztény népek, a felvilágosult, nagytudományu, elemeket meghódító népek hány-szor rontanak egymásra? Sokszor nevetséges csekélységekért adáz haraggal, vad gyűlö-

lettel vannak egymás iránt eltelve. Akárcsak a vad, barbár és félig állati életet élő négek!

Miért e folytonos küzdelem, ez örökös harc az ember-testvérek között? Mert az emberiség eltért természetes talajától és elérhetetlen ábrándok után fut, amelyek rögeszmévé változnak agyában. S az ilyen rögeszmés ember nem ismeri önmagát, nem tekinti embertársát, legázol, letipor mindent. S amikor sok szenvedést, mérhetetlen kint okoz másnak, önmaga is boldogtalan...

Hánynak rögeszméje a mindenáron való pénzszerzés? Ettől vezéreltetve, nem tekint semmire. Vakon rohan előre! Legázolná az egész világot, csak ő boldoguljon, csak neki legyen mindene. Ha éhezik embertársa, ha eljárása folytán egész társadalmi osztályok dőlnek ki nincstelenség miatt, ez őt hidegen hagyja. Mert szíve üres és csöpög sem különbözik a ragadozó állattól.

Hánynak rögeszméjévé vált a faji öntudatnak embertelen ápolása.

Szeretni a fajt, melyből származom, az természetes valami, de ugyanakkor más fajt gyűlölni, az embertelenség, buta ostobaság és vak elfogultság a fajoknak egymás iránti gyűlölete. A fajszeretet nem zárja ki, hogy más faj iránt is szeretettel, megértéssel ne viseltessék és ha ez a szeretet igazi, mindig meg lesz óvva attól, hogy a másik fajnak ártalmára legyen.

De ki tudná elősorolni azt a sok rögeszmét, amelyekkel most telve van a legtöbb embernek a feje és amelyek miatt a legtöbb képtelen megérteni, átérzeni azt az egyszerű, természetes alapigazságot:

Ti elsősorban mindannyian emberek vagytok!

Farsang van!

Járjuk a bolondját. Foly a nagy mulatság itt is, ott is, amott is. Jól tesszük. „Többet ér egy gyűszűnyi jó kedv, mint egy zsák szomorúság!”... Azonban szertelen jó kedvünk mellett se feledkezzünk meg pillanatig is — az illendőségekről...

Ha szétnézünk, öröm és lelkesedés látni azt a társadalmi megmozdulást, mely mindenütt elénkbe tárul. Mind egy célért küzd: a magyar kultúra és a háború által okozott lelki elfásultság helyre állításán.

Őszinte szívünk melegével köszöntjük e mozgalmakat. Hiszen azok beindításában némi része a „Székely-Udvarhely”-nek is van... E szent célok elősegítésére tehát ezután is teljes erőnkől jövő támogatásunkat ajánljuk fel.

De itt álljunk meg egy percre. Tekintsünk körül. Figyeljük végig az egyesületek ez irányú tevékenységét. Mi mostanában jelen voltunk minden egyes mulatságon és estélyen. Megelégedéssel láttuk — kivétel nélkül — fényes erkölcsi és anyagi sikereiket.

Sok kedves, tehetséges régi és új műkedvelő került felszínre; noha a multban nagy szükség volt ezekben. Igen, mert társadalmi különység nélkül, az arra igazán hivatott szereplőket nyerték meg. Ez a helyes, okos és méltányos eljárás. Az orrfintorgatásoknak legyen vége örökre, mert mindnyájan emberek vagyunk...

Azonban egy pár megfigyelésünket el kell mondjuk — okulásul a jövőre. Itt első sorban a rendezőségek figyelmét kérjük.

Mondjuk x. y. egyesület rendez egy műsoros estélyt vagy műkedvelői előadást. Felkérlik a rendezőket, ezek meg a szereplőket. Elvállalják a szerepeket. Tanulják szorgalmasan, hetekig próbára járnak. Költekeznek. Majd jön az előadás. A szereplő újabb költségekbe veri magát a siker érdekében. Izgatottan várja a számát, míg végre leadta. Sikertült. Megtapsolták s ezzel minden el van intézve. Nincs tovább.

Most jön a hiba. Előadás után következik a táncmulatság. A szereplőnek egy pár ismerőse még gratulál esetleg — udvariasságból. De már a rendezőség, mint olyan sehol sem mutatkozik. Egy köszönet, pár szál virág vagy valami csinosabb emléklap, esetleg egy szereplők

részére föntartott asztal hiányzik. Oh nem gondolunk nagyobb dolgokra, hiszen jótékonycélú működésről van szó. De igenis a működés valamely csekélységben is megnyilvánuló, jól megérdemelt elismerésére.

Kedvet kell adni az ifjúságnak a szereplésre. Ők szerzik a jövedelmet s ha abból bizonyos csekély percent jutalmazásuk címén a kiadásokat növeli: abban semmi különös dolog nincs. Vegyék be a körükbe előadás végeztével is. Ne legyen a szereplő sorsa „kifacsart citrom”, melyet használat után félredobunk...

Bizony jövőre körültekintőnek kell lenni. Ne mindig az ujságok legyenek a rendezőségek mulasztásainak helyreigazítói. Mert akár hány-szor, ha mi elismeréseinkkel nem adózunk az arra érdemeseknek, senki sem vett volna tudomást áldozatkész működésükről...

Hetekkel megelőzve, a mulatságokat reklamirozzuk, pártolásra hívjuk a közönséget. Elmegyünk az estélyre hivatásunkból kifolyó kötelességből, hogy annak minden részletéről a közönségnek beszámoljunk s a rendezőségeknek és az egyesületeknek sikereit felszínre hozzuk. Ezzel szemben elvárják tőlünk, hogy befizessünk, sőt még felül is fizessünk.

Azt azonban — úgy látszik — nem gondolják meg, hogy az ujságok már hetekkel azelőtt lefizették díjaikat a legdrágább belépési díjnál és felülfizetésnél is több értékű ingyenes reklámközleményeikkel...

Szép a jótékonyosság. Mi is hívei vagyunk. Azonban mikor az ujságíróknak néha hetenként 3—4-szer is kijut ez a „szerencse”, s még tisztességes helyet sem kapnak a készpénzben ismételt befizetett estélyre (csak pótszéken kucorognak), engedelmet kérünk, de ebből nem instálunk.

Ezen is változtatni kell. Sehol a világon az ilyesmi már nem divat. A parlamentektől elkezdve le az utolsó műsoros estélyig, az ujságíróknak mindenütt föntartott helyük és tisztelet-jegyük van. Ez a legkevesebb, amit a sajtó képviselői megbecsülhetetlen tevékenységükért sokszorosan kiérdemelnek.

Többet mondunk. Az ujságírókat még a cigány is respektálja, különösen nagyobb városokban. Az ő asztaluknál nem tányéroznak...

Minden személyi él és sérelem nélkül mundottuk el ezeket. Szere-

tettel kérjük azokat, akiket illet, ne vegyék rossz néven. Nehéz és felelősség teljes munkánkat könnyítsék meg azzal is, hogy a műsorokat, falragaszokat, meghívókat stb. a közügy elősegítésére, minden hét csütörtök, de legkésőbb péntek délig juttassák szerkesztőségünkbe. Ha egymást jóakarattal megértjük, azzal csakis a közügynek teszünk szolgálatot...

HIREK.

- **Hihetetlen hírek.** Mondják, hogy a héten senki sem mosakodott meg lúgban;
  - mondják, hogy álarc nélkül az utcán farsangi maszkok nem sétálnak;
  - mondják, hogy a híres „kabai asszony”, nálunk mostanában nem kisasszony;
  - mondják, hogy egyesek nem járnak olyan templomban, hol iccével haragoznak;
  - mondják, hogy némely borbély, egyfolytában három napig bort nem iszik;
  - mondják, hogy multságokon tánc közben csokoládézni nem szoktak;
  - mondják, hogy a bálban hölgyválaszkor cum-trucc, az összes lányok mind ültek.
- E hírek valódiságáért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.
- **Házasságok.** Zakariás Miklós kereskedő házasságot kötött Jakab Margittal, a volt máv. főraktárnok leányával; Fülöp János firtosmartonosi földműves Sándor Anna szombatfalva-városrészi lakossal; Strambe-

Önéletrajz.

Irta: lengyelbaró báró Orbán Ottó.
(A „Székely-Udvarhely” számára átdolgozta; Belegy Pál.)

XIII.

Az egyesült hadseregnek első teendője az volt, hogy elhelyezkedjék. A főhadiszállást természetesen az egyetlen épen maradt uradalmi kastélyba rendezték be.

A védelmi állásokat pedig úgy készítették, hogy oszlopokra vesszőből kerek kosarakat fontak. Ezeket a sáncokra úgy állították fel, hogy minden felállított két kosár között egy lórést hagytak az ágyuk elhelyezésére.

A kosár-sor mögött ásták a védelmi sáncokat. Az ezekből kiásott földet pedig beledobálták a felállított kerek kosarakba és a kosarak elébe, hogy azok a földfelületéhez erősítenessenek.

Három ilyen kosársor erődítményt állítottak fel egymástól 100—100 lépés távolságra.

Ezek mögött, a széles sáncokban helyezték el az ostromágyukat úgy, hogy a lórések mind különböző irányban szolgálták a szabványos orosz erődítmények ostromlására.

anu Grigorie siguran a tisztviselő Iliescu Sofiával és Sándor Pál szombatfalva-városrészi lakos Lukács Juliával Székelyudvarhelyt.

— **Nagyszabású zenei esemény** küszöbén áll Székelyudvarhely város közönsége. Ugy értesültünk, hogy Malcher Rezső, román királyi udvari zenész, hegedű-művész, e hó 22-én (szombaton) Székelyudvarhelyt önálló estélyt rendez. E hangversenyre annál is inkább felhívjuk az igazán szép és művészi zene iránt lelkesültni tudó közönség figyelmét, mert Malcher neve egy-magában véve is garanciát nyújt arra, hogy onnan a műértők egy feledhetetlen est, emléket vihessék magukkal. A zongorakíséretet — hír szerint — Fleischer Gusztáv segesvári zeneigazgató fogja teljesíteni. A műsor még nem ismeretes, de a művészek nevei után ítélve, feltétlenül a legelőkelőbb nevű zeneszerzők műveiből fog állani és egészen bizonyos, hogy a virtuozitás legmagasabb fokában lesz alkalmunk gyönyörködni.

— **Eljegyzés.** Id. Nagy Pál kedves leányát Mariskát eljegyezte Dávid Ferenc Székelyudvarhelyt. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Popp Augustint** a belügyi reszort a parajdi szolgabírói teendőkkel ideiglenesen megbízta.

— **Mintha tavasz volna,** olyan enyhe az időjárás. A hőmérő 10—12 C. fok meleget mutat és naplemente után is akárhányszor 8 C. fokot. Az elmúlt héten a Budvár alján javában szántottak. Hát jó is ha szántanak és a mihelyt csak lehet, vetnek is minél többet. Mert a múlt év őszen csak 501,585 holdnyi terület vetettek be Erdélyben búzával, holott 1919. év őszen 1.369,391 hold volt a buzavetés.

— **Orvosi hír.** Dr. Weisz Fülöp körorvos rendelőjét Árpád utca 40 sz. alól, Batthyány-tér 15. szám alá (Koncz-féle gyógyszerár udvarán) helyezte át.

— **A gazdák gyűlését** a hatóság engedélyével f. hó 18-án (kedden) tartják meg a Bukarest-szálló nagytermében. A gyűlés tárgya lefektetése azon alapelveknek, melyeken a vármegye gazdasági életét minden gazdakörnek munkálnia kell és a munkáló szervezetek udvarhelyi központjának megalakítása s a központi tisztviselőknek megválasztása. A gyűlés pont 11 órakor kezdődik s végével egyszerű gazdaebéd lesz.

— **Bukarest — Budapest** között a „Nemzetközi polgári gyorsvonat” már közlekedik — hetenként háromszor. Bukarestből kedden, csütörtökön és vasárnap indul a vonat, mely 8 pullmann-kocsiból, 1 háló-és 1 étkező-kocsiból s egy, az állambiztonsági hivatalok személyzetének főtartott vagonból áll. A jövő és menő vonat száma 13. és 14. A közönség kényelmesen utazhat, mert csak a férőhelynek megfelelő számú jegyet adnak ki. Jegyeket egyelőre Bukarestben, Ploestben, Brassóban, Aradon, Budapesten és Bécsben adnak ki. A személykocsikban vihető csomagok súlya egy-egy utasnál legfeljebb 50 kgr. lehet. Ha a jegy tulajdonosa a vonatot lekési, jegyét többé nem használhatja.

— **Az új utlevelek** Udvarhely-vármegye prefekturájához már megérkeztek és azok kiállítása kezdetét vette. Az utlevél kiadása a prefektus aláírásával történhetik, de ennek távolléte esetén, az alispán is kiadhatja — személyes felelősségére. A rende-

let szerint — mindazon egyének, akik az 1914-ik év előtt a csatolt területhez és az osztrák-magyar államhoz tartoztak, román honpolgárnak tekintetnek. Az utlevelek, ha 15 napon belül velük az országot el nem hagyják, érvényüket veszítik. Az utlevél kiállításának díja 25 lei, tekintet nélkül arra, hogy mennyi időre szól. Minden utlevél kiállításáért kérvény adandó be a prefekturához, amely kérvényre 1 lei 25 bani bélyeg szükséges. A kérvényhez csatolandó egy személyazonosság igazolvány, erkölcsi bizonyítvány (városokon a rendőrség, községekben a bíró vagy a csendőrség állítja ki), katonaköteleseknek városiaknak a katonaiügyosztály, vidékieknek pedig a járási főszolgabíró által kiállított bizonyítvány szükséges és két darab fénykép. Egyébként a múlt számunkban közölt utlevél adatok is szükségesek. Minden utlevelet a Siguranca kell láttatni. A Magyarországra szóló utleveleket a kolozsvári Sigurancánál kell láttatni — kivétel nélkül — mindenkinek.

— **A birtokreform** törvény revízióját mondotta ki a kormány, mely alkalomból az ország bizonyos részein a végrehajtási eljárásokat táviratilag függesztették fel s a birtokreform törvényt új tárgyalás alá veszi a képviselőház.

— **Polgári fillérestély.** A helybeli polgári-kör második estélyét f. hó 18-án (kedden) este 8 órakor tartja a „Bukarest”-szálló színháztermében az alábbi műsorral: 1. Nyitány. 2. Monolog: Előadja Szász József főgimn. tanár. 3. Gábor Andor „Kedves ur” c. jelenetét előadják: Németh Andor, Jeszenszky Miklós és Fink Emánuel. 4. Szabad előadást tart Embery Árpád tanár. 5. Szavaj Lukács János. 6. Melodráma előadja

semmiféle hadicsellel vagy akkori hadieszközökkel megközelíteni nem lehetett.

Ezeknek a kősziklaláncolatoknak tetején egy nagykiterjedésű fősík terül el.

Az orosz tábor azon része, mely nem a védvárakban volt elhelyezve, a fensíkon foglalta el hadállását. A kősziklák oldalában robbantásokkal és más eszközök felhasználásával, védelmi sáncokat készítettek.

Az ágyútegeket mindenütt a hegyek ormaira állították fel. Különösen a Cserna folyó szűk völgyét látták el a legerősebb védelmi eszközökkel, hogy ott az egyesült seregek Oroszországba behatolni ne tudjanak.

A két ellenséges hadsereg egymással szemben így elhelyezkedvén, ekkor az egyesült hadsereg vezérkara a hadállásokat szemlélte meg.

Az angol hadtest lord Raglan tábornok vezetése alatt 15,000 harcossal Krimnek a tenger felőli részén, a baloldalon és közvetlen közelében, ugyancsak lord Raglan tábornok vezetésével, az olasz hadtest 5000 harcossal. Középen foglalt állást a Saint Armand tábornok vezérlete alatt álló francia hadtest 40,000 harcossal. A jobboldalon pedig Vasziľ pasa veze-

tésével, a török csapat 80,000 harcossal foglalt állást.

A szemle alkalmával lord Raglan tábornok báró Orbán Ottót is magával vitte. Különben a kíséretből soha sem hiányozhatott a fiatal báró, mert tolmácsra lépten-nyomon szükség volt.

A székely ifju egyébként is nagy becsben állott a tábornoknál. Egy gyönyörű, szépen idomított angol telivér hátaleszt ajándékozott báró Orbán Ottónak s most is a kísérettel együtt lovagolt a tábornok társaságában.

A szemlén a legszebb látványt nyújtotta az angol lovasság, mely 5 ezredből állott. Georg lord Paget ezredes vezetése alatt működött.

Minden ezrednek más-más színű lovai voltak. Az első ezredé mind tisztá fekete, a másodiké pej, a harmadiké szürke, a negyediké fakó, az ötödiké sárga s így tovább. A legszebb 16 markos angol nemes fajták, remek felszereléssel.

(Folyt. köv.)

— **Egy 76 kl. súlyu ember** testében annyi értékes anyag van, mint amennyi 1200 tyuktojásnak a sárgájában és fehérjében.

Kálmánné cigányzene kísérettel. Az estély rendezői: Lukácsi János, Gábos Margit, Lukácsi János és Pánczél József. Belépődíj hölgyeknek 3 lei 50 bani, férfiaknak 5 lei 50 bani, páholy 5 személyre 25 lei. A páholy-jegyeket előre lehet váltani Benedek Géza cipész üzletében.

Szabad lyceum. Az Iparos Önképzőkör f. hó 16-án (vasárnap) délután 3 órától kezdődőleg tartja harmadik lyceumi előadását a ref. kollegium imatermében. Ezen alkalommal *Kolumbán* Lajos tart a „Magyar Népdalokról” előadást. Előadó sorban ismerteti a magyarnép dalait a hangszerzés előtti kortól egészen napjainkig. Az egyes korokból bemutatásra kerülő dalokat *Kinda* György karnagy vezetése alatt a helybeli „Székely Dalárda”, továbbá *Benkő Józsefné*, *Gentschler Hilda*, *Jakabos Irén*, *Szabó Ilus*, *Bodrogi Balázs*, *Bodrogi Károly*, *Csiky Lajos*, *Kinda György*, *Kerestély Gyula*, *Nagy János*, *Szántó Ferenc*, *Rájk József*, *Vákár Vilmos*, *Verestői Ferenc* és *Verestői István* szóló énekekkel illusztrálják. A bemutatásra kerülő 35 más és más korból való dalt zongorán: *Szabó Ilus* és *Gentschler Hilda*, cimbalmon: *Jakabos Irén*, tárogaton: *Szabó Gyula* és *Szabó Ernő* vezetése alatt alkalmi diákzenekar kíséri. Ezen nagyszabásúnak ígérkező előadásra, mely nemcsak tanulságos, de szórakoztató is lesz, felhívjuk a közönség figyelmét.

Gyermekelőadást rendez a székelyudvarhelyi róm. kath. elemi és polgári leányiskola növendékeivel f. hó 30-án este 7 órakor. A műsor összeállítása folyamatban van.

A városi bizzereték és csatornázás ügyét — mint azt már lapunkban említettük — a városi tanács tervbe vette. Most Wienből és Németországból kértek árajánlatot, hogy minél olcsóbban szerezhessék be a csatornacsöveket. Kíváncsian várjuk az ajánlatot annál is inkább, mert — úgy tudjuk — cementcsöveket városunkban is tudnak előállítani, különösen ha cementet kaphatnának. Azonban ez anyag hiányában, a tetőcserép és egyéb készítmények gyártása is hónapok óta szünetel. Lehetővé kellene tenni, hogy az ipari üzemek s pláne az építészeti szakmánál — szállítási okokból — ne szüneteljenek.

A tölgypalpa ára lassan emelkedik. A C. F. R. csak tölgypalpa keres. Az árak ma 2-20-as 28—32 lei, 2-50-es 35—40 lei, 2-70-es 44—48 lei.

Sorozás. A brassói hadkiegészítő parancsnokságtól tegnap városunkba érkezett a sorozó bizottság, mely az 1900—1903. évben született állításkötelesek lajstromát fogja felülvizsgálni. A bizottság városunkba e hó 20-ikáig működik. Az 1900-ban születetteket február-havában sorozzák. A többi évfolyamokra rendelet még nem érkezett.

A „Royal”-mozgóban ma, vasárnap d. u. fél 6 és este 8 órakor **„Táján”**, egy orosz hercegnő regényét mutatják be. Történet Oroszországban, a háboru kitörése idejében.

Székely dalosaink estélye. A székelyudvarhelyi „Székely Dalegyelet”, mely annak idején Fiumében ezüst koszorút nyert, e hó 8-án a „Bukarest”-szálló színháztermében fényesen sikerült estélyt rendezett. Csiky Gergely „Kaviár” c. 3 felv. bohózatát adták elő városunk elsőrendű műkedvelői, zajos tetszést aratva. Az egész darab beállításán meglátszott a szakavatott színészköz működése. *Vákár Vilmos* színművész elismert tehetsége tünt ki, mellyel a színpadon mozgó műkedvelőket irányította. A rendezésben *Embery Árpád* tanár is segédkezett nyújtott. Első sorban tehát övék a tőrdem, hogy ez az előadás bármelyik vidéki színtársulatnak becsületére vált volna. *Vákár* nemcsak mint rendező, de mint játékos is méltán megérdemli a legnagyobb dícséretet. Méltó partnere volt *Magyari Erzsike*, kit már többször volt alkalmunk kiváló szerepeiéről említeni és a kiben határozott tehetség rejlik a színpályára. *Szöcs Tibor* ritkán látjuk szerepelni, noha igen ügyesen mozog a színpadon. Azt lehet mondani, hogy egész este mulattatta a közönséget. *Solymossy* Lórában is igen ügyes, kedves szereplőt nyert városunk társadalmi felületek szereplésükkel még *Szabó Ilke*, *Frank Aranka*, *Papp Rózsika*, ugyiszintén *Lukács János* és *Fekete Lajos*. De azért a többi szereplők is mindnyájan hozzájárultak a kitünő sikerhez. Szóval az estély ugy erkölcsileg, mint anyagilag várakozáson felüli eredményt ért el. Az előadást reggelig tartó hangulatlan tánc követte. Végül csak annyit: ilyen és ehhez hasonló műkedvelői színelőadásokat, közönségünk bármikor szívesen lát! Csak előre székely kulturánk dicsőségére! Legközelebbi koszorú Dalegyeletünk közreműködésével!... — Az estélyen felülfizettek: Dr. Sebesi János 40 lei, Papp Z. Endre, Szabó Ödön 30—30 lei, Fernengel Gyula, Hirsch Rudolf 20—20 lei, Orbán Lajos 15 lei, Tamás Balázs 12 lei, Kassay F. Dénes 8 lei, Pollák Béla, Biró Gyula 5—5 lei.

Orsz. állatvásárok. Udvarhelyvármegyében január hó folyamán és pedig 31-én Etéd községben lesz országos állatvásár, a kirakóvásárt azonban február 3-án fogják megtartani. Február 10-én Zetelakán, 11-én Homoródszentmártonban, 21-én Székelykeresztúron, 26-án Homoróddarócson és 27-én Székelyudvarhely városban lesz állatvásár.

Fedeztetési állomások. A román kir. földmívelésügyi miniszter Udvarhelyvármegyében folyó évi március 1-ére 6 fedeztetési állomást szándékozik létesíteni 16 darab ménlővel. Előnyben részesülnek azok a községek, amelyek az ezelőtti időkben is ilyen állomással bírtak. Kivételt képez azon eset, ha különösen nyomós indokolás teszi szükségessé az ettől való eltérést. A fedeztetési idény március 1-től június hó 1-ig tart.

A Reiter-gyufagyárat a román állam 6 millió 122 ezer leiert megvette Kolozsvárt.

Izsák Ferenc táncakadémiaja folyó évi január 24-től kezdődőleg egy hat hétre terjedő modern táncanfolyamot rendez Székely Árpád táncanár vezetésével. Ahol a szokásos táncokon kívül a táncművészet legutolsó újdonságai u. m.: *Steppek*, *Fox-Trott*, *Valse* Franciaiai, *Tangó* 1921. lesznek tanítva. Külön-órák ugy egyeseknek, mint zárt társaságoknak minden időben, valamint külön gyermekcsoport. Beiratkozni lehet naponta a Z. Székely János könyvkereskedésében.

Meghalt, mert nem muzsikált.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszéknél tegnap büntügyi főtárgyalás volt.

Szász-Csunyi Albert és társai 1920. aug. 15-én Farczáról egy lakodalomból igyekeztek haza felé Székelyszentmihályra. Sükö mellett a Büdőste és Tamáskert nevű erdőrészen találkozott a szekerek mellett pihenő székelyekkel.

Egyik megkérdezte a cigányoktól, hogy melyik a muzsikus. Erre Szász-Csunyi mondta, hogy ő. A székely biztatta, huzzon egy notát. De a cigány azt felelte: nem ér reá, mert haza kell mennie. Kovács István ragaszkodott a nótához, de a cigány káromkodással válaszolt. Erre Kovács a szekér mellől felkapott egy fát és kétszer a cigányra ütött. Szász-Csunyi bicskát rántott és Kovács felemelt karja alá szökött s ugy megszurta, hogy mindketten az utszéli árokba estek. Kovács segítségkiáltására társai odarohantak. Székely Miklós egy éles bicskával beledöfött a ci-

gányba. A többi cigányok szétfutottak és csak 30—40 lépésről merték az esetet figyelni. Mikor Szász-Csunyi elindult szaladni, ismét utána mentek és ütötték-verték. Hiába kiáltozott Szász-Csunyi Péter, hogy ne bántásák többet, mert ugyis meghal, őket is bekerítéssel fenyegették.

A kegyetlen vandalizmussal, minden alapos ok nélkül végrehajtott virtuskodásnak a szegény cigány áldozata lett. Még aznap ott, a helyszínen, sebeibe belehalt.

A kir. törvényszék Székely Miklós 24 éves, nyikómalomfalvi lakost 3 évi börtönrre ítélte; 6 hónapi vizsgálati fogságból 4 hónapot beszámítva. Kovács István 26 éves, süköi lakost pedig súlyos testisértésért 4 hónapi fogházra ítélte a bíróság. Elmarasztalván őket az összköltségek megfizetésében is.

A kir. ügyészség súlyosbításért és a védők enyhítésért felebbzetek.

Az egyházi estélyen, melyet a székelyudvarhelyi ref. kollegium imatermében múlt vasárnap a ref. egyház község rendezett, a bevezető ének után *Zárug* Sárka ügyesen szavalt. *Biró* Sándor pap-tanár pedig magas szárnyalású, tartalmas beszédet mondott. A mai elkorcsosodott keresztény társadalom hibáit fejtegette. A szép számu hallgatóság figyelmét arra irányította, hogy ha mi, akik a világháboru megfertőzött, a jellemünkön sokat változtatni ugy sem igen tudunk, legalább a gyermekek mai nevelésére fordítsunk nagyobb gondot, hogy azok legyenek a jövő generációnak keresztény szellemben nevelt jellemes emberei. *Szabó* Juci melodramát adott elő *Zárug* Sárka zongora kíséretével, nagy tetszést aratva. *Vajda* Ferenc esperes mondott köszönetet a szereplőknek és bejelentte, hogy a legközelebbi estélyt e hó 23-án, változatos programmal fogják megtartani. A bezáró énekkel ért véget az estély.

Jobbra hajts! — kiáltotta *Tinda* József csendőr az országuton szekerekkel ide-oda kalandozó *László* Miklós nagygalambfalvai lakos felé. Azonban a kissé kaptos góbé elkezdett káromkodni és botjával a figyelmeztető csendőrt fejbeközlintotta. *Lászlót* a csendőrség letartóztatta és hatóságí személy ellen elkövetett testi-sértés miatt vonják felelősségre a törvényszéknél.

A szülőkhöz. A székelyudvarhelyi ref. elemi fiu- és leányiskola, mely egy évre volt szervezve, megszűnt és e hó 20-án (csütörtökön) már az áll. el. fiu- és leányiskolában (Mária Valeria óvoda épületében) kezd meg további működését a tanítótestület. A tanítás menetében és rendszerében semmi változás nincs.

A vármegyei tanító-egyesület minap megalakult. Erről most hivatalos formában értesít lapunkat a magyar tannyelvű áll. elemi isk. tanítói egyesületének jegyzője. Határozatilag egyhangulag kimondották ugyanis, hogy azon kartársaiknak, kik még nincsenek az állam keretébe, de már szolgálattételre jelentkeztek, felvételüket kérik. Félre tesznek minden egyéni érdeket és egyhangulag kijelentik: „Egy az egészért s az egész egyért”. Karöltve együttes erővel dolgoznak s jogukat

kérik. Tanügyünk m. t. vezetője örömmel kijelentette, hogy a jelenlevő tanítók azok, kik a magyar tannyelvű iskolákat a székelységre nézve megmentették. Megígérte (amiért e helyen is köszönetet mondanak), hogy az áll. elemi iskolák és a tanítók érdekében mindent megtesz. Félre tehát minden sovén kérdéssel! Reméljük, hogy velünk szemben az állam sem fog sovínista politikát folytatni, mert azzal csak a tanügybe vágna és a kultura fejlődését gátolná. Örömmel tudatják a tanítói egyesület megalakulását.

Az oltagregyesület e hó 13-án (csütörtökön) este a róm. kath. főgimnázium tornacsarnokában tartotta meg első vallásosestélyét. *Pál* István apát-kanonok, az egylet elnöke nyitotta meg igen tartalmas beszéddel; ecsetelvén ez estélyek célját és szükségességét. *Szomesán* László szavata után *Horváth* Klára énekelte képzett hangján és nővére: *Horváth* Margit zongorán kísérte. Saját költeményeit adta elő: *Tompa* László, lap-társunk felelős szerkesztője. A közönség figyelmesen és élvezettel hallgatta végig. Majd *Szabó* Gizi és *Szabó* Ernő, a két testvér ügyes hegedűjátéka következett. *Vákár* Vilmos pedig *Szabó* Ilus zongorakíséretével énekelte. Zajos tapsokat aratott. Végül *Forró* Gézáné zongora és harmonium kísérettel adta elő a „Regina Coeli” melodramát nagy hatással.

Kiadja: A lapkiadó-társaság.
A szerkesztésért felelős: Ébert András.

Az

Első Székelyudvarhelyi Bőrgyár Rész.-Társ.

Gyári rak tárában

elsőrendű zsirosbőrök, cseres- és ültetett talpak, kivágott bocskorok, hasítások, helybeli és vidéki iparosok részére naponként a délutáni órákban a legjutányosabb gyári árakban rendelkezésre állanak. :-

tettel kérjük azokat, akiket illet, ne vegyék rossz néven. Nehéz és felelősség teljes munkánkat könnyítsék meg azzal is, hogy a műsorokat, falragaszokat, meghívókat stb. a közügy elősegítésére, minden hét csütörtök, de legkésőbb péntek délig juttassák szerkesztőségünkbe. Ha egymást jóakarattal megértjük, azzal csakis a közügynek teszünk szolgálatot...

HIREK.

— **Hihetetlen hírek.** Mondják, hogy a héten senki sem mosakodott meg lúgban;
mondják, hogy álarc nélkül az utcán farsangi maszkok nem sétálnak;
mondják, hogy a híres „kabaj asszony”, nálunk mostanában nem kisasszony;
mondják, hogy egyesek nem járnak olyan templomban, hol iccével harangoznak;
mondják, hogy némely borbély, egyfolytában három napig bort nem iszik;
mondják, hogy multságokon tánc közben csokoládézni nem szoktak;
mondják, hogy a bálban hölgyválaszkor cum-trucc, az összes lányok mind ültek.
E hírek valódiságáért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.
— **Házasságok.** Zakariás Miklós kereskedő házasságot kötött Jakab Margittal, a volt máv. főraktárnok leányával; Fülöp János firtosmartonosi földmives Sándor Anna szombatfalva-városrészi lakossal; Strambe-

anu Grigorie Siguran a tisztviselő Iliescu Sofiával és Sándor Pál szombatfalva-városrészi lakos Lukács Juliával Székelyudvarhelyt.

— **Nagyszabású zenei esemény** küszöbén áll Székelyudvarhely város közönsége. Ugy értesültünk, hogy Malcher Rezső, román királyi udvari zenész, hegedű-művész, e hó 22-én (szombaton) Székelyudvarhelyt önálló estélyt rendez. E hangversenyre annál is inkább felhívjuk az igazán szép és művészi zene iránt lelkesülni tudó közönség figyelmét, mert Malcher neve egymagában véve is garanciát nyújt arra, hogy onnan a műértők egy feledhetetlen est, emléket vihessék magukkal. A zongorakiséretet — hír szerint — Fleischer Gusztáv segesvári zeneigazgató fogja teljesíteni. A műsor még nem ismeretes, de a művészek nevei után ítélve, feltétlenül a legelőkelőbb nevű zeneszerzők műveiből fog állani és egészen bizonyos, hogy a virtuozitás legmagasabb fokában lesz alkalmunk gyönyörködni.

— **Eljegyzés.** Id. Nagy Pál kedves leányát Mariskát eljegyezte David Ferenc Székelyudvarhelyt. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Popp Augustint** a belügyi rezzort a parajdi szolgabírói teendőkkel ideiglenesen megbizta.

— **Mintha tavasz volna,** olyan enyhe az időjárás. A hőmérő 10—12 C. fok meleget mutat és naplemente után is akárhányszor 8 C. fokot. Az elmúlt héten a Budvár alján javában szántottak. Hát jó is ha szántanak és a mihelyt csak lehet, vetnek is minél többet. Mert a múlt év őszén csak 501,585 holdnyi területet vetettek be Erdélyben búzával, holott 1919. év őszén 1.369,391 hold volt a buzavetés.

— **Orvosi hír.** Dr Weisz Fülöp körorvos rendelőjét Árpád utca 40 sz. alól, Batthyány-tér 15. szám alá (Koncz-féle gyógyszerész udvarán) helyezte át.

— **A gazdák gyűlését** a hatóság engedélyével f. hó 18-án (kedden) tartják meg a Bukarest-szálló nagytermében. A gyűlés tárgya lefektetése azon alapelveknek, melyeken a vármegye gazdasági életét minden gazdakörnek munkálnia kell és a munkáló szervezetek udvarhelyi központjának megalakítása s a központi tisztviselőknek megválasztása. A gyűlés pont 11 órakor kezdődik s végével egyszerű gazdaebéd lesz.

— **Bukarest — Budapest** között a „Nemzetközi polgári gyorsvonat” már közlekedik — hetenként háromszor. Bukarestből kedden, csütörtökön és vasárnap indul a vonat, mely 8 pullmann-kocsiból, 1 háló-és 1 étkező-kocsiból s egy, az állambiztonsági hivatalok személyzetének főtartott vagonból áll. A jövő és menő vonat száma 13. és 14. A közönség kényelmesen utazhat, mert csak a férőhelynek megfelelő számú jegyet adnak ki. Jegyeket egyelőre Bukarestben, Ploestben, Brassóban, Aradon, Budapesten és Bécsben adnak ki. A személykocsikban vihető csomagok súlya egy-egy utasnál legfeljebb 50 kgr. lehet. Ha a jegy tulajdonosa a vonatot lekési, jegyét többé nem használhatja.

— **Az új utlevelek** Udvarhelyvármegye prefekturájához már megérkeztek és azok kiállítása kezdetét vette. Az utlevél kiadása a prefektus aláírásával történhetik, de ennek távolléte esetén, az alispán is kiadhatja — személyes felelősségére. A rende-

let szerint — mindazon egyének, akik az 1914-ik év előtt a csatolt területhez és az osztrák-magyar államhoz tartoztak, román honpolgárnak tekintetnek. Az utlevelek, ha 15 napon belül velük az országot el nem hagyják, érvényüket veszítik. Az utlevél kiállításának díja 25 lei, tekintet nélkül arra, hogy mennyi időre szól. Minden utlevél kiállításáért kérvény adandó a prefekturához, amely kérvényre 1 lei 25 báni bélyeg szükséges. A kérvényhez csatolandó egy személyazonosság igazolvány, erkölcsi bizonyítvány (városokon a rendőrség, községekben a bíró vagy a csendőrség állítja ki), katonaköteleseknek városiaknak a katonaiügyosztály, vidékieknek pedig a járási főszolgabíró által kiállított bizonyítvány szükséges és két darab fénykép. Egyébként a múlt számunkban közölt utlevél adatok is szükségesek. Minden utlevelet a Siguranca kell láttatni. A Magyarországra szóló utleveleket a kolozsvári Sigurancánál kell láttatni — kivétel nélkül — mindenkinek.

— **A birtokreform** törvény revízióját mondotta ki a kormány, mely alkalomból az ország bizonyos részein a végrehajtási eljárásokat táviratilag függesztették fel s a birtokreform törvényt új tárgyalás alá veszi a képviselőház.

— **Polgári fillérestély.** A helybeli polgári-kör második estélyét f. hó 18-án (kedden) este 8 órakor tartja a „Bukarest”-szálló színháztermében az alábbi műsorral: 1. Nyitány. 2. Monolog: Előadja Szász József főgimn tanár. 3. Gábor Andor „Kedves ur” c. jelenetét előadják: Németh Andor, Jeszenszky Miklós és Fink Emánuel. 4. Szabad előadást tart Embery Árpád tanár. 5. Szaval Lukácsi János. 6. Melodráma előadja

Önéletrajz.

Irta: lengyelbaró Orbán Ottó.
(A „Székely-Udvarhely” számára átdolgozta: Beteagh Pál.)

XIII.

Az egyesült hadseregnek első teendője az volt, hogy elhelyezkedjék. A főhadiszállást természetesen az egyetlen épen maradt uradalmi kastélyba rendezték be.

A védelmi állásokat pedig úgy készítették, hogy oszlopokra vesszőből kerek kosarakat fontak. Ezeket a sáncokra úgy állították fel, hogy minden felállított két kosár között egy lőrést hagytak az ágyuk elhelyezésére.

A kosár-sor mögött ásták a védelmi sáncokat. Az ezekből kiásott földet pedig beledobálták a felállított kerek kosarakba és a kosarak elébe, hogy azok a földfelületéhez erősítenek.

Három ilyen kosársor erődítményt állítottak fel egymástól 100—100 lépés távolságra.

Ezek mögött, a széles sáncokban helyezték el az ostromágyukat úgy, hogy a lőrések mind különböző irányban szolgálták a szebasztópoli orosz erődítmények ostromlására.

Amint a földmunkálatok befejezést nyertek, az ágyútegeket felállították és a szükséges katonai fedezetekkel ellátták.

Azonban e nehéz munkálatok legkevésbé sem folytak zavartalanul. Az oroszok többször váratlan kirohanásokat intéztek a várakból, hogy azok befejezését lehetetlenné tegyék, sőt a munkálatokat megsemmisítsék. Mindig vissza verték őket és bevégezve a munkát, az egyesült hadsereg tervszerűen elhelyezkedett Krim különböző részeiben, de egymással szoros összeköttetéssel.

Az oroszok sem maradtak tétlenül. Védelmi állásokban és pedig a természet által alkotott legjobb védőbástyák falai mögé helyezkedtek el.

Krimet Oroszországtól a Cserna folyó választja el. Krimből Oroszországba egyetlen szűk út vezet. Ez pedig a Cserna folyó szűkvölgyén keresztül vonul Oroszországba.

A Cserna folyó rendkívül magas kősziklás hegyek alatt rohan a szebasztópoli kikötő-öbölbe, amely aztán a Feketetengerbe nyulik.

Igy aztán a Cserna folyó és a magas, meredek kőszikla hegyek, ahol ez elfoly, olyan védővár képeznek Krim és Oroszország között, hogy azt

semmiféle hadicsellel vagy akkori hadieszközökkel megközelíteni nem lehetett.

Ezeknek a kősziklalanulatoknak tetején egy nagykiterjedésű fősík terül el.

Az orosz tábor azon része, mely nem a védővárakban volt elhelyezve, e fensíkon foglalta el hadállását. A kősziklák oldalában robbantásokkal és más eszközök felhasználásával, védelmi sáncokat készítettek.

Az ágyútegeket mindenütt a hegyek ormaira állították fel. Különösen a Cserna folyó szűk völgyét látták el a legerősebb védelmi eszközökkel, hogy ott az egyesült seregek Oroszországba behatolni ne tudjanak.

A két ellenséges hadsereg egymással szemben így elhelyezkedvén, ekkor az egyesült hadsereg vezérkara a hadállásokat szemlélte meg.

Az angol hadtest lord Raglan tábornok vezetése alatt 15,000 harcossal Krimnek a tenger felőli részén, a baloldalon és közvetlen közelében, ugyancsak lord Raglan tábornok vezetésével, az olasz hadtest 5000 harcossal. Középen foglalt állást a Saint Armand tábornok vezérlete alatt álló francia hadtest 40,000 harcossal. A jobboldalon pedig Vasziif pasa veze-

tésével, a török csapat 80,000 harcossal foglalt állást.

A szemle alkalmával lord Raglan tábornok báró Orbán Ottót is magával vitte. Különben a kíséretből soha sem hiányozhatott a fiatal báró, mert tolmácsra lépten-nyomon szükség volt.

A székely ifju egyébként is nagy becsben állott a tábornoknál. Egy gyönyörű, szépen idomított angol telivér hátsólovát ajándékozott báró Orbán Ottónak s most is a kísérettel együtt lovagolt a tábornok társaságában.

A szemlén a legszebb látványt nyújtotta az angol lovasság, mely 5 ezredből állott. Georg lord Paget ezredes vezetése alatt működött.

Minden ezrednek más-más színű lovai voltak. Az első ezredé mind tiszta fekete, a másodiké pej, a harmadiké szürke, a negyediké fakó, az ötödiké sárga s így tovább. A legszebb 16 markos angol nemes fajták, remek felszereléssel.

(Folyt. köv.)

— **Egy 76 kl. súlyu ember** testében annyi értékes anyag van, mint amennyi 1200 tyuktojásnak a sárgájában és fehérjében.

Incze Kálmán cigányzene kísérettel. Az estély rendezői: Lukácsi János, Gábor Margit, Lukácsi János és Pánczél József. Belépődíj hölgyeknek 3 lei 50 bani, férfiaknak 5 lei 50 bani, páholy 5 személyre 25 lei. A páholy-jegyeket előre lehet váltani Benedek Géza cipész üzletében.

— **Szabad lyceum.** Az Iparos Országkör f. hó 16-án (vasárnap) délután 3 órától kezdődőleg tartja harmadik lyceumi előadását a ref. kollegium imatermében. Ezen alkalommal *Kolumbán* Lajos tart a „Magyar Népdalokról” előadást. Előadó sorban ismerteti a magyarnép dalait a hangszerzés előtti kortól egészen napjainkig. Az egyes korokból bemutatásra kerülő dalokat *Kinda* György karnagy vezetése alatt a helybeli „Székely Dalárda”, továbbá Benkő Józsefné, Gentshaller Hilda, Jakabos Irén, Szabó Ilus, Bodrogi Balázs, Bodrogi Károly, Csiky Lajos, Kinda György, Kerestély Gyula, Nagy János, Szántó Ferenc, Rájk József, Vákár Vilmos, Verestói Ferenc és Verestói István szóló énekesekkel illusztrálják. A bemutatásra kerülő 35 más és más korból való dalt zongorán: Szabó Ilus és Gentshaller Hilda, cimbalmon: Jakabos Irén, tárogatón: Szabó Gyula és Szabó Ernő vezetése alatt alkalmi diákzenekar kíséri. Ezen nagyszabásúnak ígérkező előadásra, mely nemcsak tanulságos, de szórakoztató is lesz, felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Gyermekelőadást** rendez a székelyudvarhelyi róm. kath. elemi és polgári leányiskola növendékeivel e hó 30-án este 7 órakor. A műsor összeállítása folyamatban van.

— **A városi vízvezeték** és csatornázás ügyét — mint azt már lapunkban említettük — a városi tanács tervébe vette. Most Wienből és Németországból kértek árajánlatot, hogy minél olcsóbban szerezhessék be a csatornacsöveket. Kíváncsian várjuk az ajánlatot annál is inkább, mert — úgy tudjuk — cementcsöveket városunkban is tudnak előállítani, különösen ha cementet kaphatnának. Azonban ez anyag hiányában, a tetőcserép és egyéb készítmények gyártása is hónapok óta szünetel. Lehetővé kellene tenni, hogy az ipari üzemek s pláne az építészeti szakmánál — szállítási okokból — ne szüneteljenek.

— **A tölgytalpa ára** lassan emelkedik. A C. F. R. csak tölgytalpát keres. Az árak ma 2:20-as 28—32 lei, 2:50-es 35—40 lei, 2:70-es 44—48 lei.

— **Sorozás.** A brassói hadkiépző parancsnokságtól tegnap városunkba érkezett a sorozó bizottság, mely az 1900—1903. évben született állításkötelesek lajstromát fogja felülvizsgálni. A bizottság városunkba e hó 20-ikáig működik. Az 1900-ban születetteket február havában sorozzák. A többi évfolyamokra rendelet még nem érkezett.

— **A „Royal”-mozgóban** ma, vasárnap d. u. fél 6 és este 8 órakor „Tatján”, egy orosz hercegnő regényét mutatják be. Történik Oroszországban, a háború kitörése idejében.

— Székely dalosaink estélye.

A székelyudvarhelyi „Székely Dal-egylet”, mely annak idején Fiumében ezüst koszorút nyert, e hó 8-án a „Bukarest”-szálló színháztermében fényesen sikerült estélyt rendezett. Csiky Gergely „Kaviár” c. 3 felv. bohózatát adták elő városunk elsőrendű műkedvelői, zajos tetszést aratva. Az egész darab beállításán meglátszott a szakavatott színész-kéz működése. *Vákár* Vilmos színművész elismert tehetsége tünt ki, mellyel a színpadon mozgó műkedvelőket irányította. A rendezésben *Embery* Árpád tanár is segédkezett nyújtott. Első sorban tehát övék a tőrdem, hogy ez az előadás bármelyik vidéki szintársulatnak becsületére vált volna. *Vákár* nemcsak mint rendező, de mint játékos is méltán megérdemli a legnagyobb dicsőretet. Méltó partnere volt *Magyari* Erzsike, kit már többször volt alkalmunk kiváló szerepléseiről említeni és a kibén határozott tehetség rejlik a színpályára. *Szöcs* Tibor ritkán látjuk szerepelni, noha igen ügyesen mozog a színpadon. Azt lehet mondani, hogy egész este mulattatta a közönséget. *Solymossy* Lórában is igen ügyes, kedves szereplőt nyert városunk társadalma. Felütnék szereplésükkel még *Szabó* Ilke, *Frank* Aranka, *Papp* Rózsika, ugyisint *Lukács* János és *Fekete* Lajos. De azért a többi szereplők is mindnyájan hozzájárultak a kitünő sikerhez. Szóval az estély egy erkölcsileg, mint anyagilag várakozáson felüli eredményt ért el. Az előadást reggelig tartó hangulatos tánc követte. Végül csak annyit: ilyen és ehhez hasonló műkedvelői színelőadásokat, közönségünk bármikor szívesen lát! Csak előre székely kulturánk dicsőségére! Legközelebbi koszorús Dalegyletünk közreműködésével!... — Az estélyen felülfizettek: Dr. Sebesi János 40 lei, Papp Z. Endre, Szabó Ödön 30—30 lei, Fernengel Gyula, Hirsch Rudolf 20—20 lei, Orbán Lajos 15 lei, Tamás Balázs 12 lei, Kassay F. Dénes 8 lei, Pollák Béla, Biró Gyula 5—5 lei.

— **Orsz. állatvásárok.** Udvarhelyvármegyében január hó folyamán és pedig 31-én Etéd községben lesz országos állatvásár, a kirakóvásárt azonban február 3-án fogják megtartani. Február 10-én Zetelakán, 11-én Homoródszentmártonban, 21-én Székelykeresztúron, 26-án Homoróddarócson és 27-én Székelyudvarhely városban lesz állatvásár.

— **Fedeztetési állomások.** A román kir. földművelésügyi miniszter Udvarhelyvármegyében folyó évi március 1-ére 6 fedeztetési állomást szándékozik létesíteni 16 darab ménlővel. Előnyben részesülnek azok a községek, amelyek az ez előtti időben is ilyen állomással bírtak. Kivételt képez azon eset, ha különösen nyomós indoklás teszi szükségessé az ettől való eltérést. A fedeztetési ideny március 1-től június hó 1-ig tart.

— **A Reiter-gyufagyárat** a román állam 6 millió 122 ezer leiert megvette Kolozsvárt.

— **Izsák Ferenc táncakadémiaja** folyó évi január 24-től kezdődőleg egy hat hétre terjedő modern táncanfolyamot rendez Székely Árpád táncanár vezetésével. Ahol a szokásos táncokon kívül a táncművészet legutolsó ujdonságai u. m.: Steppes, Fox-Trott, Valse Franciás, Tangó 1921. lesznek tanítva. Külön-órák ugy egyeseknek, mint zárt társaságoknak minden időben, valamint külön gyermekcsoport. Beiratkozni lehet naponta a Z. Székely János könyvkereskedésében.

Meghalt, mert nem muzsikált.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszéknél tegnap büntügyi főtárgyalás volt.

Szász-Csunyi Albert és társai 1920. aug. 15-én Farczádról egy lakodalomból igyekeztek haza felé Székelyszentmihályra. Sükő mellett a Büdöste és Tamáskert nevű erdőrészen találkoztak a szekerek mellett pihenő székelyekkel.

Egyik megkérdezte a cigányoktól, hogy melyik a muzsikus. Erre Szász-Csunyi mondta, hogy ő. A székely biztatta, huzzon egy nótát. De a cigány azt felelte: nem ér reá, mert haza kell mennie. Kovács István ragaszkodott a nótához, de a cigány káromkodással válaszolt. Erre Kovács a szekér mellől felkapott egy fát és kétszer a cigányra ütött. Szász-Csunyi bicskát rántott és Kovács felemelt karja alá szökött s úgy megszurta, hogy mindketten az utszéli árokba estek. Kovács segítségkiáltására társai odarohantak. Székely Miklós egy éles bicskával beledöfött a ci-

gányba. A többi cigányok szétfutottak és csak 30—40 lépésről merték az esetet figyelni. Mikor Szász-Csunyi elindult szaladni, ismét utána mentek és ütötték-verték. Hiába kiáltozott Szász-Csunyi Péter, hogy ne bántás többet, mert ugyanis meghal, őket is bekerítéssel fenyegették.

A kegyetlen vandalizmussal, minden alapos ok nélkül végrehajtott virtuskodásnak a szegény cigány áldozata lett. Még aznap ott, a helyszínén, sebeibe belehalt.

A kir. törvényszék Székely Miklós 24 éves, nyikómalomfalvi lakost 3 évi börtönre ítélte; 6 hónapi vizsgálati fogságból 4 hónapot beszámítva. Kovács István 26 éves, sükői lakost pedig súlyos testisértésért 4 hónapi fogházra ítélte a bíróság. Elmarasztalván őket az összköltségek megfizetésében is.

A kir. ügyészség súlyosbításért és a védők enyhítésért felebbzetek.

— **Az egyházi estélyen,** melyet a székelyudvarhelyi ref. kollegium imatermében múlt vasárnap a ref. egyház község rendezett, a bevezető ének után *Zárug* Sárika ügyesen szavalt. *Biró* Sándor pap-tanár pedig magas szárnyalású, tartalmas beszédet mondott. A mai elkorcsosodott keresztény társadalom hibáit fejtegette. A szép számú hallgatóság figyelmét arra irányította, hogy ha mi, akik a világháború megfertőzött, a jellemünkön sokat változtatni úgy sem igen tudunk, legalább a gyermekek mai nevelésére fordítsunk nagyobb gondot, hogy azok legyenek a jövő generációnak keresztény szellemben nevelt jellemes emberei. *Szabó* Juci melodramát adott elő *Zárug* Sárika zongora kíséretével, nagy tetszést aratva. *Vajda* Ferenc esperes mondott köszönetet a szereplőknek és bejelentte, hogy a legközelebbi estélyt e hó 23-án, változatos programmal fogják megtartani. A bezáró énekkel ért véget az estély.

— **Jobbra hajts!** — kiáltotta *Tinda* József csendőrsz. országutón szekerekkel ide-oda kalandozó *László* Miklós nagygalambfalvi lakos felé. Azonban a kissé kaptos göbé elkezdett káromkodni és botjával a figyelmeztető csendőrt fejbekölyöntötte. *László* a csendőrség letartóztatta és hatósági személy ellen elkövetett testi sértés miatt vonják felelősségre a törvényszéknél.

— **A szülőkhöz.** A székelyudvarhelyi ref. elemi fiu- és leányiskola, mely egy évre volt szervezve, megszűnt és e hó 20-án (csütörtökön) már az áll. el. fiu- és leányiskolában (Mária Valéria óvoda épületében) kezd meg további működését a tanítótestület. A tanítás menetében és rendszerében semmi változás nincs.

— **A vármegyei tanító-egyesület** minap megalakult. Erről most hivatalos formában értesíti lapunkat a magyar tannyelvű áll. elemi isk. tanítói egyesületének jegyzője. Határozatilag egyhangulag kimondták ugyanis, hogy azon kartársaiknak, kik még nincsenek az állam keretében, de már szolgálattételre jelentkeztek, felvételüket kérik. Félre tesznek minden egyéni érdeket és egyhangulag kijelentik: „Egy az egészért s az egész egyért”. Karöltve együttes erővel dolgoznak s jogukat

kérik. Tanügyünk m. t. vezetője örömmel kijelentette, hogy a jelenlevő tanítók azok, kik a magyar tannyelvű iskolákat a székelységre nézve megmentették. Megígérte (amiért e helyen is köszönetet mondanak), hogy az áll. elemi iskolák és a tanítók érdekében mindent megtesz. Félre tehát minden sovén kérdéssel! Reméljük, hogy velünk szemben az állam sem fog sovínista politikát folytatni, mert azzal csak a tanügybe vágna és a kultura fejlődését gátolná. Örömmel tudatják a tanítói egyesület megalakulását.

— **Az oltáregyesület** e hó 13-án (csütörtökön) este a róm. kath. főgimnázium tornacsarnokában tartotta meg első vallásosestélyét. *Pál* István apát-kanonok, az egyetelnöke nyitotta meg igen tartalmas beszéddel; ecsetelvén ez estélyek célját és szükségességét. *Szomesán* László szavata után *Horváth* Klára énekelt képzett hangján és nővére: *Horváth* Margit zongorán kísérte. Saját költeményeit adta elő: *Tompa* László, lap-társunk felelős szerkesztője. A közönség figyelmesen és élvezettel hallgatta végig. Majd *Szabó* Gizi és *Szabó* Ernő, a két testvér ügyes hegedűjátéka következett. *Vákár* Vilmos pedig *Szabó* Ilus zongorakíséretével énekelt. Zajos tapsokat aratott. Végül *Forró* Gézané zongora és harmonium kísérettel adta elő a „Regina Coeli” melodramát nagy hatással.

Kiadja: A lapkiadó-társaság.
A szerkesztésért felelős: Ébert András.

Az
Első Székelyudvarhelyi
Börgyár Részv.-Társ.

Gyári raktárában

elsőrendű zsirosbőrök, cseres- és ültetett talpak, kivágott bocskorok, hasítások, helybeli és vidéki iparosok részére naponként a délutáni órákban a legjutányosabb gyári árakban rendelkezésre állanak. ::

Arverési hirdetés.

Köztudomásra hozatik, hogy az alispáni hivatal irattárában feltalált kb. 120-130 kg. csomagolásra alkalmas irodai célra használhatatlan nyomtatvány f. évi január hó 17-én d. e. 10 órakor az alispáni hivatal irattárában elárvereztetik és a legtöbbet ígérnek eladatik. Kikiáltási ár: 200 lei, bánatpénz ennek 10 százaléka.

Az odorheui törvényszék.
C 858[2]-1920.

Hirdetmény.

Az odorheui törvényszék közhírré teszi, hogy **Biró Lászlóné sz. Nagy Erzsébet**, odorheui lakos részéről az 1911. I. tc. 748 §-a alapján előterjesztett kérelem folytán, Galicziában 1915. év július 10-én egy ütközet alatt állítólag hősi halált halt **Biró László** volt odorheui (székelyudvarhelyi) lakos elhalálása tényének megállapítása iránt az eljárást a mai napon megindította és az állítólag elhalt részére ügygondnokul **Dr. Suciu János** ügyvéd, odorheui lakost rendelte ki.

Felhívja a törvényszék **Biró Lászlót** és mindazokat, akiknek az Ő életbenlétéről tudomásuk van, hogy a bíróságot vagy az ügygondnokot **Biró László** életbenlétéről értesítsék, egy szersmind közöljék azokat az adatokat, amelyekből az Ő életbenléte megállapítható, mert ellenkező esetben a bíróság a jelen hirdetésnek a Gazeta Oficiala-ban történt harmadszori beiktatását követő naptól számított 3 hó letelte után a nevezett elhalálásának tényét a bizonyítás eredményéhez képest meg fogja állapítani.

Odorheui, 1920. december hó 16-án

Dr. Glósz Miksa s. k. tszéki bíró

A kiadmány hitelül

Nagy Lajos,

s. hiv. tisztviselő

1-3

Hirdetmény.

Közshírré teszem, hogy a bögözi körjegyzőséghez tartozó **Bögöz, Agyafalva, Décsfalva, Mátisfalva** és **Székelymagyaros** községek vadászati joga 1921. január 23-án d. e. 10 órakor tartandó nyílt árverésen a bögözi körjegyzői irodában hat egymás után következő évre haszonbérbe fog adni.

Árverezni szándékoznak a kikiáltási ár 10%-át kötelesek bánatpénzzel letenni. Közlebbi feltételek a körjegyzői irodában megtekinthetők.

Bögöz, 1921. jan. 13.

Jakab Lajos
körtitkár

200 darab tölgyfa

20 cm. átmérő vastagtól fel 30-35 cm.-ig **eladó**. Ugyanott egy **bőrfedeles kocsi is eladó**. Cím e lap kiadóhivatalában.

Eladó egy vidéki boltbe-
rendezés. Cím:
"Traján szálloda" Kossuth-u. 2-4.

Udvarhelymegyei Takarékpénztár R-t.
Székelyudvarhely.
Fióktézetek: Székelykeresz-
turt és Oklándon.

Elfogad külföldi utalványokat
(csekkeket) kifizetésre.

Vásárol idegen pénznemeket.

Előnyösen kamatoztat betéteket

**Hivatalok, Tanítézetek
figyelmébe!**

Uj Európa, Nagyrománia tér-
képe és a Királyi pár arcképei
kaphatók.

Z. SZÉKELY könyvkereskedése.

Ocsóbb már a kenyér.
Ocsóbb a sütése;
Lehozta az árát,
Petőfi-utcában,
Orbán ur péksége.

Utcai kenyérsütés 50 bani.
3 darab sütemény 1 lei.
1 kiló buzakenyér 3 lei.

Orbán László
pékmester
Petőfi-utca 10. sz.

Szilágyi cukrászda

a **Barkóczy-féle** vendéglő ut-
ca felőli helyiségében a

Zárug Antalné vezetése
alatt megnyílt, amely-
ben szolid és család-
ias kiszolgálással a

közönség ama részének óhajt
szorakozó és étkező
helyiséget nyújtani, amely a
kővéri házi kiszolgálást
nem akarja igénybe
venni.

**Hajójegyiroda
Kolozsopárt.**

Holland Amerika Linie

Képviselet: Erdély, Bánát
és Máramaros részére.

Lazarovitz ügynökség

Cluj Mátyás tér 7. sz.
(Városi menetjegy iroda)

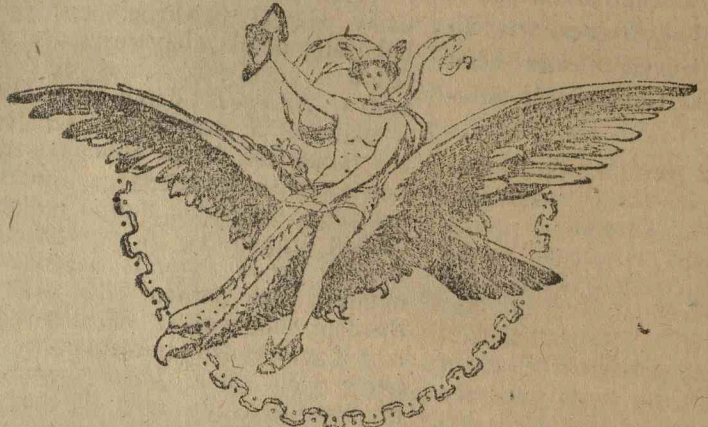
Indulás Kolozsopárról minden
hét kedd és pénteken. Utá-
zási időtartam Kolozsopártól

NEW YORK
BIENOS ARIES
ARGENTINIA **15 nap**

Utazók tovább irányítása:
Belgrád, Triest, Modane,
Páris, Haare, Cherburg,
és Buloigne.

Amerikai utilevelek látta-
mozására felvilágosítással
szolgál a hivatal.

„TURUL” cipők

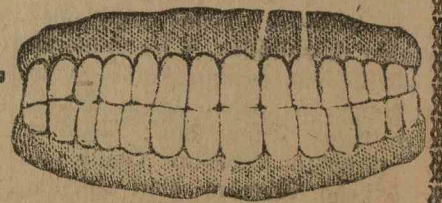

Legszébbek,
legelősebbek
és legtarthatóbbak
Turul Cipőgyár Rt. Székelyudvarhelyi
fiókja Kossuth-utca 9. sz.

150 elárusítóhely Európa különböző országaiban.

HARTSTEIN D.

FOGMŰTERME
SZENTKÖVITS-HÁZ
BÁTHYÁNY-TÉR 4. SZ.

Fájdalom nélkül készít fogsorokat, arany-
koronát, fogtömést, aranyhidakat. Fog-
o o o húzás érzéstelenítéssel. o o o
Már azért is módomban áll a t. közönség
igényeit a legjobban kielégíteni, mivel min-
dennemű technikai munkák jól felszerelt sa-
ját laboratóriumomban készülnek — a leg-
kitünőbb külföldi anyagokból.

Az élet Az élet Az élet
könyve könyve könyve
állandó házi orvos.

**Biztos, könnyű és ingyenes, mindenki által
érthető s szükség esetén önmagára és
övéire azonnal alkalmazható gyógymód**

1. kolera, toroklob, tifusz, ebdüh, taknyos-
ság, rüh, vérhas, mindenféle himlő és
vörheny (skarlát, petecs), orbánc, buja-
kór, számarhurut, rákfene; o o o o
2. agy-gyuladás, gyomor- és bélgyuladás,
méhgyuladás, vese-, máj-, lép-, hólyag-
hajok, skrofula, köszvény és csúz, nya-
valyatörés, aranyér, gutaütés, nehéz se-
besülések, vérszegénység, vízkórság, szá-
razbetegség, torok- vagy mandulagyála-
dás, gyomorkatharrus, örülés stb. ellen.

22 év alatt 400-nál több különböző
esetben szerzett tapasztalat nyomán.

Kapható minden jobb könyvkereskedésben és a „Szé-
kely-Udvarhely” kiadóhivatalában Székelyudvarhelyt.

Cenz.: C. T. Sirca seer. pref. Nyomtatta Ifj. Betegh és Z. Székely könyvnyomtató- és könyvkötő-intézete Székelyudvarhelyt.